

GAZETECİLER GÖZALTINDA!

TELE 1 Ankara Temsilcisi İsmail Dükel ve Odatv Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız dün sabah saatlerinde gözaltına alındılar. İsmail Dükel'in gözaltına alınma gerekçesi açıklanmamış; Müyesser Yıldız içinse "askeri casusluk" gerekçesiyle gözaltı kararı verilmiş.

Türkiye'de artık bu tür şeyler "vaka-i adiyeye"den sayılır oldu. Siyasi iktidara, onun icraatlarına vb karşı

olmak, eleştirmek, muhalefet etmek gözaltına alınmak ve hapsedilmek için yeterli olabiliyor. Bu şekilde tüm muhalif kesimler susturulmak, siyasi iktidarın politikaları hizasında sıralanmak isteniyor.

Sermaye sınıfı ve onun devleti, içinde bulunduğu kırılğan ortamda en ufak bir çatlak sese izin vermek istemiyor; barajda açılacak küçük bir deliğin tüm barajı patlatacağını biliyor. **2**

MÜCADELE BİRLİĞİ

9 Haziran 2020 - 019 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

FABRİKALAR TARLALAR SİYASİ İKTİDAR HER ŞEY EMEĞİN OLACAK

İKTİDAR HALKA!

Bir rivayete göre Hollandalılar Kuzey Amerikan yerlilerine fiçılarla "ateş suyu" verir. Karşılığında da Kızılderililer bir küçük adayı. Adanın adı Manhattan'dır. Ve rivayet odur ki, yerli dilindeki anlamı "içip sarhoş olduğumuz yer"dir.

İşte yerlilerden birkaç fiçı viski ile alınan o Manhattan'da binlerce insan yürüyordu dün. katılımcılardan birinin deyişiyle "her gün nasıl daha da büyüdüğü anlaşılmayan" bir yürüyüşü. Üstelik Manhattan'da aynı anda birkaç eylem daha olmaktadır. Ama asıl dikkat çeken şey, binlerce insanın hep bir ağızdan ritmik bir şekilde haykırdığı sloganı: İktidar, iktidar, iktidar halka!

Pek çok kente gösterilerde "Adalet yoksa barış da yok" sloganları atılıyordu. İş şimdi "iktidar"a geldi! Eylemler boyunca atılan sloganlar, hareketin yönelimi, "ırkçılık karşıtlığı" ötesine geçildiğini gösteriyordu zaten. Bu slogan, bunun bilinçli ifadesi oldu.

Gösteriler güçlendikçe sermayenin geri adımları ve tavizler peş peşe gelmeye başladı. Minneapolis Belediye Başkanı, Floyd'u katleden polis teşkilatının (dikkat edilsin, sadece görevden alınanlar ve tutuklanan polis değil, polis teşkilatı) dağıtılacağı, yeni bir kolluk kurulacağı sözünü verdi!

Üstelik Manhattan'da aynı anda birkaç eylem daha olmaktadır. Ama asıl dikkat çeken şey, binlerce insanın hep bir ağızdan ritmik bir şekilde haykırdığı sloganı: İktidar, iktidar, iktidar halka! **2**

Kadın Cinayetleri Sürüyor

Son günlerde hemen hergün, hatta günde birkaç tane kadın cinayeti ya da kadına saldırı haberi görüyoruz. Artık gündelik, sıradan hale geldi kadın ölümleri.

Arnavutköy'de Hatice Çelik, eşinin elinde pompalı tüfekle yolunu kesip ateş etmesiyle hayatını kaybetti.

Çevrede olaya tanık olanlar saldırganı engel olmaya çalışsa da adam silahla ateşledi; Hatice Çelik hayatını olay yerinde kaybetti.

3 gün önce de İstanbul Maltepe'ye bağlı Başbüyük Mahallesi'nde yaşayan 36 yaşındaki sağlık emekçisi Ayşegül Aktürk, sabah saatlerinde işe giderken komşusu olan 22 yaşındaki Muharrem E. tarafından yolu kesilerek öldürüldü.

Ayşegül'ü bıçaklayan Muharrem, kendisine de bıçakla zarar verdi. İkisi de ambulansla Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılrsa da, Ayşegül tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybetti.

Ayşegül'ün komşuları, saldırganın kadına ilgisi olduğunu, Ayşegül'ün ise onu reddettiğini söyledi. İş arkadaşları da kendisini rahatsız eden bir genç olduğunu, kurtulamadığını, buralardan gideceğini söylediğini anlatıyor.

Sağlık emekçileri, "Hayır!" dediği için katledi-

len sağlık emekçisi arkadaşımız Ayşegül Aktürk için ve şiddete maruz kalan, öldürülen bütün kadınlar ve bütün sağlık emekçileri için" bir eylem yapacaklarını duyurdu. Sağlık emekçileri 9 Haziran Salı günü 12.30'da Süreyyapaşa EA Hastanesi önünde basın açıklaması yapacak.

Afrin'de ise Sultan Murat çeteleri tarafından 23 Mayıs'ta kaçırılan 16 yaşındaki Melek Nebîh Xelîl'in cansız bedeni 5 Haziran Cuma günü Azez'in Firiziyeye köyü yakınlarında bulundu...

EDİTÖR

İŞSİZLİK

Paris'te, Avrupa emperyalizminin kalbinde binlerce Renault işçisi, Renault'un dünya çapında 15 bin, kendi fabrikalarından 4.500 işçi çıkarma planına karşı grev ve eylemlere başlamışlar. Her eylem, her grev işçileri eğiten bir okuldur.

Şimdi, dünyanın sayısız yerinde işçi sınıfı bu "okul"da eğitim görüyor. İşçi sınıfının, yine dünyanın her yerinde, bu "okul"dan öğreneceği ilk ve en önemli ders, işten çıkarmalar ve genel anlamıyla işsizlik başta olmak üzere, işçi sınıfının, emekçilerin, sömürülenlerin, yoksulların hiç bir temel, yaşamsal sorunu kapitalizm sınırları içinde kalınarak çözülemez.

Bu birinci ders.

Eskiden sık tekrarlanan bir deyim vardı, "bütün yollar Roma'ya çıkar" diye. Bütün yolların Roma'ya çıkıp çıkmadığı ayrı bir konu ama kapitalizmde tüm sorunların gerçek ve kalıcı çözümününün kapitalizmin yıkımı noktasına çıktığı kesin.

Başka türlü olması da mümkün değil. Sorunlar, sonuçlarıyla mücadele edilerek değil, onları ortaya çıkaran nedenler, maddi temel ortadan kaldırılsa gerçek ve kalıcı bir çözümden söz edilebilir.

Burjuva toplumda, istisnasız tüm sorunların nedeni, maddi temeli, ortaya çıkış koşulu kapitalist üretimdir. Dolayısıyla, emekçi sınıfların açlık, sefalet, işsizlik, yoksulluk, eğitim, sağlık vb vb. akla gelebilecek tüm temel sorunlarını, maddi yaşamlarındaki bozulmayı ortadan kaldırmanın yolu, kapitalist üretim biçimini ortadan kaldırmaktır.

Bu o kadar yalın, basit ve anlaşılması kolay bir gerçek ki, burjuva önyargılarla ve burjuva düzene ağzına kadar güven duygusuyla dolu olmayan herkes kolayca kabul eder. **2**

İŞSİZLİK

Baş Tarafı 1. Sayfada

Ama bir liberal, bir sosyal reformist için durum böyle değil elbette.

Bir sosyal reformist, bir liberal ya da bir uzlaşmacı başka türlü ve şöyle düşünür: Kapitalizm elbette yerini sosyalizme bırakmalı ve bırakacaktır da. Ama bu, az-çok uzun bir geleceğin sorunudur, onun için şimdi biz kapitalizmin yırtığını söküğünü yamayalım ve onunla bir süre daha idare edelim.

Renault işçilerinin eylemine, eylemin içeriğine, işsizliğe dönelim.

Kapitalist toplumda işsiz kitle ya da işsizlik diyelim, nispi artı emekçi nüfus demektir. Kapitalist üretim biçiminde emekçi nüfus, "kendi yarattığı sermaye birikimi ile birlikte, kendisini nispi ölçüde fazlalık haline getiren, nispi artı-nüfus haline çeviren araçları da üretmiş olur; ve o, bunu, daima artan boyutlarda yapar"

Bu, kapitalist üretim biçiminin nüfus yasasıdır. Bu yasa göre, sonuçta şunu görmüş oluyoruz: İşsiz nüfusun nedeni kapitalist birikimin ta kendisidir.

Kapitalizmde canlı emeğe, daha doğrusu emek-gücüne olan talep sermayenin büyüklüğü ile ters orantılıdır. Sermaye birikip büyüdükçe canlı emeğe olan talep de azalır. Marx'ın bu tespitini günümüzde çıplak gözle de görmek mümkün. Kapitalist üretimde makina/robot kullanımı canlı emeğe olan talebi gözle görülür biçimde azaltmıştır.

Kısaca, işsizliği sürekli ve artan biçimde üretmek kapitalizmin özünde var ve kapitalist üretim biçimi ortadan kaldırılmadıkça işsizlik artan biçimde var olmaya devam edecektir.

Bu nedenle işsizliği Covid-19 salgınına bağlamak yanlıştır. Salgın hastalık işsizliğin artışında önemli bir etken oldu; bu doğrudur. Ama salgın hastalık, olmayan bir durumu/süreci ortaya çıkarmış değil. Salgın hastalığın etkisi,

zaten var olan bir sürece olağanüstü bir hız kazandırmak; tedrici biçimde gelişen ve gelişmeye devam edecek olan sürecin sıçrama biçiminde, patlama şeklinde hızlandırmak biçiminde oldu.

Sınıf bilinçli devrimci öncü işçi bütün bunlardan nasıl bir sonuç çıkarmalı? Buradan işten çıkarmalara, kapitalistlerin işçileri kapı önüne koymalarına karşı kayıtsız kalmak gerekir sonucu çıkarılır mı?

Elbette böyle bir sonuç çıkarılamaz. Kapitalistlerin işçileri işten çıkarmalarına, yaşamdan kovmalarına karşı mücadele edilmeli. Hem de işçi sınıfının bütün gücünü seferber ederek böyle bir mücadele verilmeli. İşten atılan bir işçi işine geri dönmek, haklarını almak, vb için mücadele etmek istediğinde sınıf bilinçli devrimci öncü işçi o işçinin/işçilerin yanında olmalı, onunla birlikte mücadele etmeli ve başarılı olması için elden gelen yapılmalıdır. Buna kapitaliste karşı "ikna edici" yöntemler de dahil.

İşçi işte böyle bir mücadelede, dayanışmanın, işçilerinin birliğinin önemi, işçi sınıfının gücü gibi dersleri alır, öğrenir ve proletaryanın devrim mücadelesinin bir parçası haline gelir.

Fakat devrimci komünist parti, böyle bir mücadeleyi amaçlaştırmaz, işçi sınıfının önüne başlı başına bir hedef olarak koymaz; tek tek işçiler dahil, işçi sınıfına işsizlikle mücadelenin, işsizliği ortadan kaldırmanın kapitalist üretim biçimini ortadan kaldırmaya bağlı olduğu, bunun bir devrim sorunu olduğu bilincini vermeyi bir an olsun ihmal etmez.

Tüm yaşamsal sorunların çözümü devrimin zaferine ve iktidarın fethine bağlıdır. Ve bu, sosyal reformistlerin, uzlaşmacıların, liberallerin sandığı gibi çıkmaz ayın son Çarşambasının değil, bugünün meselesidir.

Devrim pratik bir sorun haline gelmiştir.

Baş tarafı 1. sayfada

Bir kez daha reform-devrim ilişkisinin ne olduğunu görmek isteyenlere...

Olaylar büyük sıçramalar halinde geliyor. Düşünün, Floyd öldürüldükten üç gün sonra Minnesota'da polisi destekleyenlerin oranı %54 idi. Şimdi ise ayaklanma tüm ABD'yi kasıp kavuruyor ve Minneapolis polis teşkilatı dağıtılıyor!

Ayaklanma ülke geneline yayıldı. Los Angeles'ta dün (8 Haziran) on binlerce insanın katıldığı devasa bir yürüyüş vardı. Hemen her kent görkemli gösterilere tanık oluyor artık. Kapitalist sistemin kalbi muazzam gelişmelere sahne oluyor!

Pek çok kente gösterilerde "Adalet yoksa barış da yok" sloganları atılıyordu. İş şimdi "İktidar"a geldi!

GAZETECİLER GÖZALTINDA!

Baş tarafı 1. Sayfada

Barajın önünde birikmiş olan öfke ve huzursuzluğun her şeyi yıkıp geçecek kadar büyük olduğunu gördükleri için, olabilecek her şekilde bunu engellemeye çalışıyorlar. Baskı ve zoru toplumun bütün gözeneklerine yayıyor; deyim yerindeyse kanırtıyorlar. Faşizm,

sonu yaklaştıkça daha azgınca saldırıyor.

Ancak sınıflar mücadelesinin derslerini iyi öğren-

miş olan herkes bilir ki, çürümüş ve yolun sonuna gelmiş bir sistemi korumak için istibdat yöntemlerinin hepsi uygulansa dahi, tarihsel yenilgiyi engelleme şansı yoktur. Tarihin akışı ileriye, komünizme doğrudur ve hiçbir saldırı bu akışı engelleyemeyecektir!

Cadde 54 İşçilerine Darp ve 8 Gözaltı

Sakarya'da YU Group, TurkMall ve Sedirvan Belediyesi ortaklığıyla yapılan Cadde 54 AVM projesinde Deniz Mimarlık'ta çalışırken işten çıkarılan ve 4 aydır hakları gasp edilen işçiler Üsküdar Kısıklı'daki YU Group Genel Merkezi önünde basın açıklaması yaptı.

İşçi Temsilcileri Konseyi Hazırlık Komiteleri (İTK) ve Emeğin Gücü Derneği imzalı "İşçi Düşmanı YU Group & Deniz Mimarlık İşçilerin Gasp Edilen Haklarını Ödeyin" pankartı açılan eylemde "İşçiler Sizin Köleniz Değil", "Patronlardan Nefes Alamıyoruz", "Hırsız YU Group", "Yılgınlık Yok Direniş Var", "YU Şaşırma Sabrımızı Taşırma" sloganları atıldı.

Açıklamada konuşan Zafer Hezer "Çalışma Bakanı, SSK işçilere hiçbir şekilde sormadan işten atıyor. Kıdem hakkı, tazminat hakkımız ve hiçbir sosyal hakkımızı almıyoruz. 6 aydır faturalarımızı

ödeyemiyoruz. 6 aydır hiçbir şekilde işe gitmiyoruz. Bizleri, sabıkalı bir kodla işten attılar. İşçilerin, emekçilerin haklarını yiyerek hiçbir yere varamazsınız. Hakkımızı ödeyin. Hakkımızı alana kadar mücadele edeceğiz, vazgeçmeyeceğiz" dedi.

İşçiler bir süre sloganlarla ve konuşmalarla YU Group patronlarını teşhir etti. Açıklamanın ardından iki işçi kendini YU Group binasının kapısına zincirlerken, güvenlik görevlileri gelerek işçileri darp ederek uzaklaştırmaya çalıştı.

Bunun üzerine desteğe gelen işçiler de güvenlik görevlilerinin işçilere müdahalesini engellemeye çalışırken kısa bir arbede yaşandı.

Eylemin ardından İTK, Emeğin Gücü'nden işçiler ve Kenan Güngördü'nün de aralarında olduğu 8 işçi kişi gözaltına alındı ve ifadeleri alınmak üzere karakola götürüldü.

“Boğaziçi’nde Hak Gaspı Var”

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesislerinde çalışan işçiler, 6 aylığına ücretsiz izne çıkarıldı...

Sosyal Tesisler İşletme Genel Müdürlüğünde çalışan işçiler 23 Mart-6 Nisan arasında ücretsiz izne çıkarılmışlardı. Haziran ayı geldiğinde işbaşı yapabileceklerini ve maddi durumlarını düzeltebileceklerini düşünen işçiler, Eylül ayına kadar ücretsiz izine çıkarıldıklarını öğrendiler.

Öğrencinin okul içindeki ihti-

yaçlarına, harcamalarına sürekli zam yapan Boğaziçi Üniversitesi, “paramız yok” diyerek işçilerin maaşını ödemiyor. “İşçiler ve aileleri 6 ay boyunca ne yiyecek?” diye soran çalışanlar, ücretli izin hakkını istiyor. Ve zaten Mart ayından beri maaşlarını alamayan işçiler Eylül’e kadar maaş alamayacak... Bu 6 ay boyunca işçilerin kiralarnın, faturalarının, mutfak masraflarının nasıl karşılanacağı ise umurlarında değil...

Paris'te Renault Eylemi

Renault'da kapanacak fabrikalar ve işten çıkarmalar netleşirken, işçiler fabrikaların kapanmasına karşı grev ve eylemlerini sürdürüyor.

Renault yönetiminin 29 Mayıs günü dünya genelinde 15 bin, Fransa'da ise 4.600 çalışmanı işten çıkaracağını açıklamasının ardından, Fransa'daki Renault fabrikalarında eylemler ve grevler başlamıştı.

Choisy-le-Roi tesisinin kapanmasına karşı işçiler 2 Haziran'da greve başlamıştı.

Fabrikaların kapanmasına karşı sendikalar, milletvekilleri, belediye yönetimi, ilerici ve solcu hareketlerin katılımıyla 6 Haziran günü Jean-Jaurès Meydanı'ndan fabrika önüne kadar yürünerek eylem düzenlendi.

Eylemde Emek Genel Konfederasyonu (CGT) dışında salgın sürecinde fabrikaların açılması için anlaşmaya imza atan Fransız Demokratik Çalışma Konfederasyonu (CFDT), Fransa Yöneticiler Konfederasyonu - Genel Müdürler Konfederasyonu (CFE-CGC), İşçi Gücü (FO) sendikaları yer aldı. Ayrıca Fransız Komünist Partisi pankart ve milletvekilleriyle eyleme katıldı.

"70 Yıllık Bir Tarih Sonrası Renault Choisy'nin Kaybolmasına Hayır" pankartının taşındığı yürüyüşte "Milyarlar İşçilere, Hissedarlara Değil",

"Choisy Kapatılmayacak, Peşini Bırakmayacağız" sloganları atıldı.

İşçilerin öfkесinin göze çarptığı yürüyüş fabrika önüne kadar sürdü. Fabrika önünde sendika temsilcileri ve öncü işçilere söz verildi. İşçiler fabrikanın kapanmasına karşı öfke ve kararlılıklarını dile getiren konuşmalar yaptı.

İle-de-France bölgesinde bulunan Flins fabrikasında 2.600 mavi yaka çalışıyor ve Renault'nun Zoe elektrikli modeli ile Nissan'ın Micra modelinin 2024'te üretimini son bulacağı belirtiliyor.

Brötanya'da bulunan 385 işçilik dökümhane fabrikası da kapatılmak isteniyor.

Normandiya Bölgesi'ndeki Dieppe tesisinde lüks marka Alpine'in A110 modelini üreten 386 işçinin çalıştığı fabrika da kapatılma tehdidi altında.

Belçika sınırında olan Maubeuge tesisi ile Nord-Pas-de-Calais-Picardie Bölgesi'ndeki Douai tesisinde 4 ayı modelin üretimi durdurulmak isteniyor; bunların arasında da Scenic ve Espace de var.

Renault yöneticisi Choisy-le-Roi fabrikasını büyütemedikleri gerekçeyle üretimin Flins tesisine kaydırılacağını açıklarken, fabrikada boş binalar bulunuyor. Fabrikanın zorla kapatılmak istendiği anlaşılıyor.

İrkçilik Ve Sosyal Baskılara Karşı Ayaklanmacılarla Dayanışma

Ukrayna ve Donbass Cumhuriyetlerinde faaliyet yürüten Borotba Hareketi, ABD'de herkesin gözünün önünde cereyan eden ırkçılığa ve sosyal baskıya karşı halk ayaklanması ile dayanışmasını ifade ediyor.

Kurbanına hem gücünü göstermek hem de onu aşağılamak için gösteri gösteri elini cebinde tutarak Floyd'u kasıtlı olarak boğan polis memuru Derek Chauvin'in Afro-Amerikalı bir vatandaş olan George Floyd'u sadistçe katletmesinden sonra isyan tüm ülkeyi sardı. Bu şahsın sicili zaten bir dizi vahşet içeriyor. ABD polisi arasında buna benzer ırkçı şiddet ve cinayet sıradan olaylar haline geldi diyor Borotba Hareketi.

John Steinbeck'in, Theodore Dreiser ve Sinclair Lewis'in kitaplarından bildiğimiz "Gazap Üzümleri" gözlerimizin önünde yeniden canlanıyor diyor ve şöyle devam ediyor:

"ABD kapitalist tekelleri, vatandaşlarının bir kısmını kaliteli eğitim, sağlık bakımı ve güvenliğe, insana yaraşır işlere erişimden mahrum etti. Aslında, tüm kentsel alanlar sakinleri yoksulluk ve umutsuzluktan muzdarip halde, dışarıya çıkamayan ve çocuklarını da aynı kadere mahkum eden gettolara dönüştü. Bu, resmi ve yasal olarak kaldırılmış olsa da, gerçek ırk ayrımının sonsuz bir şekilde yeniden üretimine neden olur.

Aynı zamanda, işlerin güvence-

sizleşmesi, enflasyon ve temel ihtiyaçlara erişilememesi, işçi sınıfının en yoksul kesimlerini yoksulluğa itmektedir. Dünyanın en zengin ülkesinde 'çalışan yoksullar' olgusu yaygınlaşmıştır. Dünyanın en büyük GSYİH'na sahip olan ABD hükümeti, yoksulluk ve eşitsizlik sorunlarını çözmemiştir.

İşçi sınıfının, gençliğin ve öğrencilerin, göçmen işçilerin ve anti-faşistlerin geniş seferberliğini memnuniyetle karşılıyoruz.

Yerel polis şiddetine karşı ayaklanma, aynı zamanda ABD'nin bir dünya polisi olarak rolüne karşı dünya çapında verilen mücadelenin bir sembolüdür.

Hareket hala kendiliğinden; ama yaklaşan çatışmaların sınıfsal karakteri zaten açıkça görülebilir. Açık bir devrimci çizginin geliştirilmesi, isyancı kitlelere sınıf bilincinin götürülmesi, ABD'deki tüm ilerici güçlerin görevidir.

Struggle- La Lucha'dan yoldaşlarımızla ve sosyalizm ve ilerleme için tüm savaşçılarla dayanışma içerisindediriz."

Covid-19

Resmi

Günlüğü

TÜRKİYE

Onaylanmış vakalar
171.000
+989

İyileşen
141.000
-

Ölüm
4.711
+19

DÜNYA

Onaylanmış vakalar
6,8 Milyon
+136.000

İyileşen
-
-

Ölüm
397.000
+4.586

“KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ” NEDİR VE KİMLER YARARLANABİLİR?

Kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmek için:

İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,

25.03.2020’de yapılan değişiklik ile işçinin, kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 60 gün içinde kesintisiz çalışmasının

Kısa çalışma, işverenin ekonomik, sektörel, bölgesel kriz ya da zorlayıcı sebeplerle işçilerin iş sözleşmelerini feshetmek yerine, üç ayı geçmemek üzere, çalışma süresini, işyerinin tamamında ya da bir bölümünde geçici olarak en az üçte bir oranında azaltması veya süreklilik koşulu aranmaksızın en az dört hafta süreyle faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması demek olup, belli şartların gerçekleşmesi halinde işçilere kısa çalışma ödeneği ödenmektedir. Üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma süresi kadar kullanılabilir olan kısa çalışma ödeneği, yasaya eklenen geçici madde ile Cumhurbaşkanıca 6 aya kadar uzatabilecektir.

Kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmek için:

İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,

25.03.2020’de yapılan değişiklik ile işçinin, kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 60 gün içinde kesintisiz çalışmasının bulunması ve işçi adına son 3 yıl içinde en az 450 gün işsizlik sigortası priminin bildirilmiş olması,

İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu, kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması gerekmektedir.

İşverenin kısa çalışma talebinin kabulü halinde bu şartları taşıyan işçiler kısa çalışma ödeneğinden yararlanabileceklerdir. Bu koşulları taşımayan işçiler, eğer son işsizlik ödeneğinden kullanmadıkları süre var ise kısa çalışma süresini geçmeyecek şekilde bu süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilecekler.

Kısa çalışma ödeneği tutarı, si-

gortalının son 12 aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde 60’ı kadardır. Fakat kısa çalışma ödeneği aylık asgari ücretin brüt tutarının %150’sini geçemez. Ülkemizde sigorta primlerinin genellikle asgari ücret üzerinden yatırıldığı, fazla mesai ücreti ve diğer ek kazançların prime esas kazançlar arasında bildirilmediği de düşünüldüğünde, kısa çalışma döneminde işçilerin ciddi bir ücret kaybına uğrayacağı açıktır.

Kısa çalışma ödeneği, çalışmanın tamamen durmadığı ancak haftalık çalışma süresinin en az 1/3 oranında azaldığı işyerlerinde de uygulanabilmektedir. Bu durumda işçi çalıştığı sürenin ücretini patrone almaya devam edecektir.

Covid-19 salgın hastalığı zorlayıcı sebep sayıldığından, zorunlu nedenlerle işin durması söz konusu olmaktadır. Bu nedenle işverenlerin 4857 sayılı Kanunun 24’üncü maddesinin (III) numaralı bendin ve 40’ıncı maddesi gereği 1 haftalık yarım ücret ödemesi yapması ve sonrası için kısa çalışma ödeneği için başvuru yapması gerekmektedir.

İşçiye çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler, yasa gereği işçinin hak ettiği işsizlik ödeneği süresinden düşülmektedir. Yani örnek vermek gerekirse, bir işçi 3 ay kısa çalışma ödeneği aldıktan sonra 3 yıl içinde işsizlik ödeneği alacak şekilde işten çıkarılırsa, 10 ay yerine 7 ay işsizlik ödeneği alacaktır. Kısa çalışma ödeneğinin işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceği konusunda Cumhurbaşkanı’nın yetkisi bulunmaktadır.

Kısa çalışma uygulaması süresince işçinin çalışmadığı günler için Genel Sağlık Sigortası primleri işsizlik

bulunması ve işçi adına son 3 yıl içinde en az 450 gün işsizlik sigortası priminin bildirilmiş olması,

İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu, kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması gerekmektedir.

sigortası fonundan yatırılmakta olup kısa çalışma ödeneği alan işçi ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler sağlık hizmetinden yararlanabilir. Fakat bu süre içerisinde çalışılmayan günler için diğer kısa vadeli sigorta kollarına (işsizlik sigortası, iş kazası ve meslek hastalığı) ait primlerle uzun vadeli sigorta kollarına (emeklilik, maluliyet ve ölüm) ilişkin primler ödenmez.

4857 sayılı İş Kanununun 55. Maddesinde “zorlayıcı sebepler yüzünden işin aralıksız bir haftadan çok tatil edilmesi nedeniyle işçinin tekrar işe başlaması şartıyla çalışmadan geçirdiği zamanın on beş günü ve işveren tarafından verilen diğer izinlerle kısa çalışma süresinin yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış gibi sayılacağı düzenlenmiştir. Bu düzenleme kıyasen kıdem süresi içinde uygulanacak olup, kısa çalışma süresinden yararlanamayan fakat iş akdi askıda sayılan işçinin çalışmadan geçirdiği 15 günlük süre ve kısa çalışma ödeneği olarak geçirdiği süre kıdem tazminatı süresinde dikkate alınacaktır.

İşyerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25/II bendinde (Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) yer alan sebepler haricinde bir gerekçeyle

işçilerin iş akdinin işveren tarafından feshedilmesi mümkün değildir. 25/II dışında bir nedenle iş akdi feshedilen işçi, iş güvencesi hükümlerinden yararlanır ve açacağı işe iade davasını kazanır.

İşçinin kısa çalışma ödeneğini kabul etmek zorunda olup olmadığına ilişkin farklı görüşler bulunmaktadır. Kısa çalışma süresinin kanundan kaynaklandığı ve işçinin onayı gerekmeyeceği için işçinin fesih hakkı olmadığını savunan görüş ve Yargıtay kararı bulunmakla birlikte, aksini savunanlar ve aksi yönde Yargıtay kararı da bulunmaktadır.

Kısa çalışma zorlayıcı sebebe dayanmakta ise de işçinin ücretinin düşecek olması, uzun ve kısa vadeli sigorta primlerinin yatırılmayacak olması karşısında bu durum, ücreti dışında başka bir geliri olmayan işçi açısından haklı fesih sebebi olarak kabul edilmelidir. Haklı fesih sebebi olarak kabul edilmesi halinde işçinin kıdem tazminatı talep hakkı bulunmaktadır. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi’nin işçinin kısa çalışma ödeneği alma şartlarını taşısa da haklı fesih imkanı olduğu yönünde kararları bulunmaktadır.

Devrimci Hukukçular

Kısa çalışma uygulaması süresince işçinin çalışmadığı günler için Genel Sağlık Sigortası primleri işsizlik sigortası fonundan yatırılmakta olup kısa çalışma ödeneği alan işçi ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler sağlık hizmetinden yararlanabilir. Fakat bu süre içerisinde çalışılmayan günler için diğer kısa vadeli sigorta kollarına (işsizlik sigortası, iş kazası ve meslek hastalığı) ait primlerle uzun vadeli sigorta kollarına (emeklilik, maluliyet ve ölüm) ilişkin primler ödenmez.

